

KÁLMÁN RENÁTA

Az örökbefogadás, különös tekintettel a nemzetközi örökbefogadásra

(KONZULENS: DR. HEGEDŰS ANDREA)

Tanulmányom megírását több személyes momentum is inspirálta, ezek közül azonban csak a két legmeghatározóbbat emelném ki. Az egyik, nagymamám munkahelyéhez, a Jász- Nagykun Szolnok megyei Gyermekvédelmi Intézet és Gyermekotthonhoz kapcsolódik, ahol gyerekkorom jelentős részét töltöttem, és ahol már fiatalon szembetaláltam magam család nélküli gyermekekkel és ezáltal az örökbefogadás fontosságával. A másik kapcsolódási pont egy közeli barátom családjához kötődik, akik néhány évvel ezelőtt fogadtak örökbe egy tinédzser lányt, aki azóta teljes jogú tagja lett a családnak.

Ezen emlékek és a későbbi jogi ismeretek birtokában jutottam arra a döntésre, hogy mélyebben szerettem volna megvizsgálni az örökbefogadás jogintézményét hazánkban, illetve külföldön is. A dolgozatom sikeres elkészítése érdekében kutatásomat a témához kapcsolódó jogi dokumentumok vizsgálatával kezdtem, majd számos szakirodalom, tanulmány, elemzés elolvasásával igyekeztem felmérni a jogtudomány jelenlegi álláspontját a témában. Mivel e jogintézmény a gyakorlatban érthető meg igazán, ellátogattam a JNSz megyei Gyermekvédelmi Intézet és Gyermekotthonba, hogy bepillantást nyerhessek a „gépezetbe” valamint, hogy az ott dolgozó szakemberek véleményét és tapasztalatait megismerhessem, s engedélyükkel bele is építhessem a tanulmányomba.

A kellő ismeretanyag összegyűjtését és rendszerezését követően alkottam meg azt a logikai vázat, amelyre tudományos munkámat felépítettem. Ez alapján egy rövid eszmetörténeti bevezetőt követően a hazai és a nemzetközi örökbefogadási szabályozást ismertettem, áttekintve a Gyermek Nemzetközi Örökbefogadásáról szóló Hágai Egyezmény főbb rendelkezéseit, melyhez képest figyelemmel voltam néhány ország – valamely szempontból átlagostól eltérő – örökbefogadási gyakorlatának sajátosságaira. Ezt követően konkrét statisztikai adatokkal és jogesetekkel támasztottam alá a korábban ismertetésre kerülő elméleti anyagot.

A hatályos szabályozás mellett figyelemmel voltam az új Ptk. Családjogi Könyvében elhelyezendő, az örökbefogadás témáját érintő *de lege ferenda* elképzelésekre. A téma feldolgozását követően keletkezett benyomásaim alapján, a jogalkotás és a jogalkalmazás esetleges problémáira is igyekeztem rávilágítani, mellyel kapcsolatos önálló gondolataimat az aktuális részekhez beépítve helyeztem el. Ezek közül kiemelném azonban, hogy bár az örökbefogadásra vonatkozó hazai szabályozás, a családi jog egyik leggyakrabban változtatott területe, mégis javaslatot teszek a magyar családok külföldről történő örökbefogadását jobban elősegítő, és a gyakorlat által is preferált ilyenfajta örökbefogadások támogatására.